

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

tui, qui in Domino moriuntur, à modo,
Apoc. 14. v. 13.

Semen variis tempestatibus subjectum est, frigori & æstui, pluviis & nivibus, ventis aliisque aëris inclementiis, dum fructus suos afferat, & ab agricola cum gaudio metatur: Ita etiam Evangelium, est sermo crucis, 1. Cor. 1. v. 18. & qui id profitentur, varias calamitates sustinere coguntur. Ideo patientia illis necessaria est, ut facientes Dei voluntatem, reportent promissionem, Hebr. 10. v. 36. Jac. 1. v. 12.

De Tertio.

Restat *Cautela*, quæ tribus absolvitur Regulis, quarum

1. *Ad Christum propera*. Id quod turba hæc fecit, factum enim est, ut turba plurima conveniret, & de civitatibus properarent ad eum.

Hoc exemplum probe observemus, ut & nos ad cultum Dei confluamus,

1. *In tali frequentia*. Hic audimus magnum turbæ confluxum factum, non modo è pagis, sed & civitatibus, ut ex ore Christi audirent verbum Dei, quod tum pretiosum erat, 1. Sam. 3. vers. 1. sine dubio inter illas multi Mechanici, & cives primarii alii fuerunt, qui negotia sua domi habuerunt: attamen Concio Christi adeo arsidet illis, ut neglectis domi rebus suis æconomicis, illa nihil prius neque antiquius habuerint. Hoc ipsum nos quoque imitantes, Dei Ministerium pro unico necessario habeamus Luc. 10. v. 42. Quicumque enim primum querit Regnum Dei & iustitiam ejus, ei cætera omnia adjicientur, *ὡς προσθήκη*, Matth. 6. v. 23.

Monachi quondam dicere consueverunt:

Non unctura rotam, non tardat
Missa quietem.

Nos multo æquius de Concionibus verbi divini id asseverare possumus. Neque enim templi frequentatio negotiis nostris impedimento est, sed potius benedictionem Dei conciliat. In omnibus deprecare Altissimum, ut dirigat in veritate viam tuam, Sir. 37. v. 19.

2. *Cum tali appetentia*. Turba properavit ad Christum, ad audiendum sermonem Dei. Sic maxima voluptas nostra sit iuris in adem Domini, Ibi enim audimus *τὰ λόγια τῶ θεοῦ*, 1. Petr. 4. v. 11. iisque instruiamur ad salutem, 2. Tim. 3. v. 15.

Cum Abimelech, immani parricidio perpetrato, septuaginta fratres suos super unum lapidem trucidasset, quo solus imperium ad se traduceret, Joatham frater minimus natu, qui solus remanserat, stetit in vertice montis Garizim, elevataque voce clamavit: Audite me, Optimates Sichæ, ita ut audiat vos Dominus, Jud. 9. 5. 7.

Ita & verbi Præcones in suggestum ascendentes, clamant ex gutture, ut tuba exaltantes vocem suam & annunciantes populo peccata sua, Esa. 58. v. 1. Qui igitur illos audiet, eum vicissim Dominus auditurus est, Esa. 1. v. 19. 20.

Sicut igitur Israëlita mane surrexerunt ad colligendum Mannam, quam Dominus illis mittebat de Cælo, Exod. 16. v. 21. Ita verbum Dei, verum animæ cibus esse meminerimus, quam in Ecclesia quotidie dispertitur Deus: iccirco eò properabimus, ut quilibet particulam suam colligat, & in corbe

corbe cordis domum deportet. Non enim solo pane vivit homo, Matth. 4. v. 4.

II. *Diligenter auscultat.* Christus sonora voce clamat: Qui habet aures audiendi, audiat. Ex auditu enim fides est, Rom. 10. v. 17. Quod si igitur Spiritus sanctus in cordibus hominum fidem accendere debet, aures non obturandæ sunt, sed dicendum cum Samuele: Loquere, servus tuus attendit, 1. Sam. 3. v. 9.

Veri Christiani id non insuper habent, sed quando campanæ pulsantur, se mutuo excitant, dicentes: Venite, & adscendamus ad montem Domini, Esa. 2. v. 3. non quoque in templo hinc inde vagantur cogitationibus suis, sed omnibus terrenis curis valedicunt, cum Maria secus pedes Domini sedentes, quo verbum illius audiant, & optimam partem eligant, quæ non auferretur ab eis, Luc. 10. v. 42.

Quod si mysteria occurrunt, de S. S. Trinitate, Persona Christi, cæna Domini, vita æterna aliisque captum nostrum transcendentes, in captivitatem redigunt intellectum suum, 2. Cor. 10. v. 15. in promissionibus Dei non dijudicantes per diffidentiam, sed confortati in fide, dant gloriam Deo, Rom. 4. v. 29.

Quando ad pœnitentiam exhortantur, non resistunt, sed seipfos quasi cum discipulis Christi in examen vocant, Matth. 26. v. 12, & quando se fontes deprehendunt, ad frugem redeunt cum Jobo dicentes: Ultra non addam, Job. 34. v. 32.

Admonitionem audientes, ei locum relinquunt, obediens Præpositis suis & parentes iis, ipsi enim pervigilant pro animabus eorum, &c. Hebr. 13. v. 17.

Consolationes non minus corde lata-

bundo, excipiunt, cum Davide dicentes: Secundum multitudinem cogitationum mearum in corde meo, consolationes tuæ lætificaverunt animam meam, Psal. 94. v. 19.

Hoc si ita factum fuerit, verbum Dei non sine effectu erit, juxta illud, Esa. 55. v. 11.

III. *Verbum conserva.* Non enim nudum audire sufficit: sed verbum quoque auditum sedulo conservandum est, juxta illud: Estote factores verbi, & non auditores tantum, Jac. 1. v. 22. seqq.

Ubi Jacobus elegans simile de speculo desumptum, subjungit. Ubi quis ad speculum stat, & cicatricem sive maculam in facie gerit, hanc ipsi speculum ostendit, prout re ipsa est, ideo nihil rei est, ut speculo irascatur, quod faciem aliter præsentaret, si formosior esset. Sic & Auditores minus excandescant, quando Pastores illis legem prædicant, & ex ea peccata commissa oculis subjiciunt. Quid his imputares? Quod si auditores meliores essent, Conciones quoque mitiores haberi possent. *Emendate mores vestros, & nos emendabimus nostros sermones*, ait Augustinus. Quia hoc vero raro fit, ideo Pastorum officium est, ut arguant, increpent, exhorrentur opportune, importune, 2. Tim. 4. v. 2. Hoc nisi fecerint, vae illis, 1. Cor. 9. v. 16. omnem enim sanguinem deperditum Deus de manu eorum requireret, Ezech. 3. v. 18.

Quemadmodum vero homo, qui consideravit vultum suum in speculo, quando maculam in eo deprehendit, illam emendare enititur: Ita & nostrum erit, si per speculum verbi divini commonemur turpitudinis nostræ, ut seria pœnitentia eandem detergamus, secus enim non magnum emolumentum ex zudito verbo re-

portabimus: sed verbum, quod locuti sumus, & non fecimus, judicabit nos in die novissimo, Joh. 12. v. 48.

Reperiuntur homines, qui leviter de Christianismo sentiunt, & omne punctum se tulisse putant, modo verbum Dei audiunt, sacra Synaxi utantur, & externo cultui vacent. Verum periculosa hæc est persuasio: quæ multos in exitium præcipitavit. Ejusmodi homines procul sunt à Regno cælorum, nec didicerunt, quid fides sit? quomodo ergo salvabuntur, si quidem sine fide impossibile est placere Deo, Hebr. 11. vers. 6.

Fœminis superbientibus familiare est, ut duo specula adhibeant, alterum à fronte

ponunt, alterum à tergo, ut utrobique factu suo se oblectent.

Nostrum quoque est, in hoc speculo nos contemplari, & à frontispicio & à tergo, ut peccata commissa lachrymis deleamus, nec minus vitam nostram ad regulam mandatorum Dei componamus: qui enim habet mandata mea, & servat ea, ille est, qui diligit me, inquit Servator, Joh. 14. vers. 21. Sic aliquando eum in locum venimus, ubi hujus speculi in ænigmate non amplius indigebimus, sed videbimus Deum à facie ad faciem, in tanta gloria & lætitia, quam oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit.

Largiatur id nobis Jesus Christus, Amen.

DOMINICA QUINQUAGESIMÆ.

Evangelium Luc. 18. v. 31. - 43.

EXORDIUM.

Sponsa spiritualis, quæ est Ecclesia, & quævis fidelis anima, ita de Sponso suo ait: Fasciculus Myrrhæ Dilectus meus mihi, inter ubera mea commorabitur, Can. 1. v. 13.

Hæc allegorica descriptio est, ubi tria notanda:

I. *Dilecti cum Myrrha collatio*, ait enim: Fasciculus Myrrhæ Dilectus meus mihi. Per hunc Dilectum, nemo alius denotatur, quàm Christus cælestis Sponsus, & optimus & constantissimus amicus noster, qui dilexit suos ab initio in finem, Joh. 13. 1. c. 14. 14.

Quod vero cum Myrrha confertur, quæ & fasciculus Myrrhæ appellatur, hoc ipso potissimùm Sponsa Christi tempore quadragesimale respicit, ubi in Ecclesia de passione & morte hujus Amici sui frequenter agitur. Quemadmodum enim Myrrha amara est, & tamen gratum odorem spargit, quin & ad vulnera medicina utiliter adhibetur: Ita etiam Servatori nostro passio sua non dulcis & jucunda, sed amara & dolorifica fuit, unde ipse ait: Servire me fecisti in peccatis tuis, præbuiisti mihi laborem, in iniquitatibus tuis, Esa. 43. 24. Verum hoc ipso odor suavitatis